

VEZEL

34ste jaargang nr. 3, september 2014

KANTBREIEN

BUITENBORDUREN

WERKEN MET **TYVEK** VAN PLASTIC TAS
TOT REGENJAS

Losse verkoop €6,-

www.vezel.org

Werken met Tyvek

Met een passie voor textiel, kleur en structuur ben ik erg in mijn sas met tyvek. Ik vind het enorm boeiend als materiaal uit de bouw in handen komt van creatieve mensen die houden van experimenteren. Experimenteren kost veel tijd maar is zo leuk om te doen en het levert me vaak verrassingen op. Ik ben nog steeds niet uitgekeken op dit veelzijdige materiaal.

Door Annelies de Graaf - Sasja Saptенno
bracht me tijdens een workshop in
contact met tyvek. Wat is het nu
eigenlijk, wat kun je daarmee en wat doe
ik ermee? Tyvek is een spierwitte non-
woven kunststof, dampdoorlatend en
vloei-stofdicht, die onder andere gebruikt
wordt onder dakpannen en rieten daken,
voor de witte beschermingspakken
en ook voor de dikke, stevige witte
enveloppen die je niet kunt scheuren.
Het is er in verschillende diktes.

Tyvek heeft 4 prettige eigenschappen:

- De eigenschap van papier want je kunt
het beschilderen, bij voorkeur met
zijdeverf (door strijken te fixeren) en
in de allerlaatste fase pas met acryl-
verf omdat er tijdens het verhitten
schadelijke dampen vrijkomen.
- De eigenschap van stof, je kunt
meerdere lagen gemakkelijk met
de naaimachine bewerken.
- De unieke eigenschap dat het
door warmte vervormbaar is met
een goede, hete strijkbout, een
heat-gun en de soldeerbout.
- Het is heel licht materiaal
en daardoor geschikt voor
vliegers, mobiles en tassen.
- Een vervelende eigenschap is dat er
bij het vervormen dampen vrijkomen,
dus werk ik bij voorkeur lekker
buiten of in een goed geventileerde
ruimte en draag ik bovendien een
speciaal anti-dampmasker.

Links: Meerdere lagen tyvek gestikt
en bewerkt met heat-gun

Rechts: Tyvek onder zijde geplakt
en samen met hitte vervormd

HET BEWERKEN VAN DE TYVEK

Ik ben een mens van kleuren, vandaar dat ik de tyvek eerst beschilder. Dat doe ik met zijdeverf. Zo kan ik meteen ook de compositie alvast aangeven. Verder ontstaat na het vervormen een verschil in kleur aangezien pigment zich ophoopt in de nerfstructuur die door het verhitten ontstaat. Het liefste werk ik met een goede strijkbout (2300 watt) tussen twee lagen bakpapier. De tyvek krimpt sterk na het vervormen dus neem de afmeting

minimaal twee keer zo groot als je denkt nodig te hebben. Klein beginnen met een geknipte vorm, bijv. een bloem of vis, is erg leerzaam. Bovendien ontstaat er een mooie ronde rand als afwerking. De truc is om je strijkbout net boven je bakpapier te laten 'zweven' zodat alle nerven in de tyvek ongeveer op dezelfde hoogte komen. Het vraagt even wat geduld maar dan ineens zie je het materiaal krimpen. Aan de onderkant/achterkant vormen zich altijd de bobbels!

Bedenk dus vooraf of je de mooi beschilderde kant onder of juist boven houdt bij het strijken, immers de nerven ontstaan aan de boven- en de bobbels aan de onderkant.

Het eerst beplakken van de tyvek met kleine stukjes stof, zijde, irisfolie, uitgetrokken moerbeibast en/of voile levert leuke verrassingen op. Ik gebruik mod podge of een andere collagelijm zodat de tyvek nog redelijk soepel blijft. Stofjes erop stikken is ook een optie; op de plaatsen waar de stof op de tyvek zit, wordt deze tijdens het strijken meegenomen in het vervormingsproces. Je maakt zo een nieuwe stof. Dit zijn de eerste stappen om de tyvek als medium te benutten. Je kunt ook stukken tyvek onder een lap zijde plakken en samen vervormen. Dit in lagen werken is heel spannend, vooral als niet alle stof even hittebestendig is. Is je experiment gelukt dan kun je de kleur nog verder aanpassen met acrylverf met bijvoorbeeld goudaccenten.

Links: 'Bloedverwanten'

WAT IK ER MEE DOE

Vormgeven met tyvek doe je pas na een heleboel experimenten want je moet kunnen inschatten wat de tyvek zal gaan doen met de andere materialen. Twee lagen tyvek met metaaldraad ertussen zal een hele andere stof opleveren dan twee lagen tyvek met synthetische voile ertussen. Ik creëer zo een nieuwe kunststof die erg geschikt is voor tassen. Mijn driedimensionale objecten groeien vanuit het materiaal maar nooit zonder experiment. Zo zijn verschillende vormen van Bloedverwanten vanaf het begin al verbonden met elkaar. Voor elk onderdeel ben ik begonnen met allemaal lappen beschilderde tyvek van dezelfde grootte. Na het vervormen wordt elke vorm toch anders maar wel familie van elkaar. De combinatie van soepele zijde en eigenwijze tyvek blijft me boeien. In Stuwung heb ik een grote beschilderde lap zijde en een nog grotere lap tyvek op elkaar gestikt en dankbaar gebruik gemaakt van het feit dat de zijde mee gaat krimpen.

TIPS

- ▶ Gooi nooit iets weg want alle friemels zijn weer te gebruiken of kunnen als inspiratie dienen voor je volgende experiment!
- ▶ Probeer om dit nieuwe materiaal samen met je andere favoriete materiaal of techniek te verwerken om niet te blijven hangen in de eerste proefjesfase.

*Kijk op art-gifts.nl voor meer werk.
Workshops met tyvek geef ik o.a. in
Zoetermeer, zie ckc-zoetermeer.nl*

Boven: 'Stiekels' tas

Beneden: 'Stuwung'

